

УДК 72.03

*Канд. архітектури, доцент Меженна Н.Ю.,
кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування
Київського національного університету
будівництва і архітектури
DOI: 10.32347/2519-8661.2019-20.193477*

«СТИЛІ ІНТЕР'ЄРУ» – ВИДАННЯ, ЩО НАДИХАЄ ТА ПРИМУШУЄ ЗАМИСЛИТИСЬ

Анотація. В статті наданий аналіз та характеристика учбового посібника «Стилі інтер'єру» автора Світлани Зиміної, 2018 року видання. Це перше українське видання у цьому напрямку з сучасним науковим підходом, поглядом на проблематику на новому рівні.

Книга є чудовим посібником з архітектури інтер'єру і може бути корисною не тільки у студентському середовищі, а й для всіх, хто проектує в цій царині, або просто цікавиться архітектурою, дизайном, світовою культурою, історією та культурологією.

Видання цікаво тим, що позиціонує не тільки характеристики стилів та напрямків, а й надає аналіз політичних подій, що супроводжували виникнення певної стилістики. Також висвітлений причинно-наслідковий зв'язок формування стилю в інтер'єрі із стилістикою «великої» архітектури, та предметного дизайну. Відмічено, які стилі інтер'єру виникли як похідні із загальних стильових тенденцій епохи, які мають регіональне походження, або, навіть, виникли внаслідок творчості і під впливом талановитого автора – архітектора чи мебляра.

Книга «Стилі інтер'єру» написана в якості підручника, який може бути допомогою лектору та студентам, а також може бути використаний і для самостійного навчання. Наприкінці кожного розділу наведені тестові запитання, відповідаючи на які можна перевірити та закріпити знання.

Ключові слова. Хронологія, класифікація, стилі інтер'єру, стильові тенденції.

У 2018 році вийшла друком чудова книга в галузі архітектури та дизайну: «СТИЛІ ІНТЕР'ЄРУ», автор – Зиміна Світлана Борисівна (рис. 1).

Авторка позиціонує це видання як «спробу узагальнення багатовікового досвіду знань та практичних навичок по формуванню інтер'єрів, класифікувати їх за стилістичними ознаками і, разом з тим, спростити та урізноманітнити студентам методи засвоєння матеріалу». Книга є чудовим посібником з архітектури інтер'єру і може бути корисною не тільки у студентському

середовищі, а й для всіх, хто проектує в цій царині, або просто цікавиться архітектурою, дизайном, світовою культурою, історією та культурологією.

Про стилістику в архітектурі загалом і у дизайні інтер'єрів написано досить багато як наукових видань, так і в популярних архітектурних журналах, сайтах та ін. Але книгу «Стилі інтер'єру» професора Зиміної С.Б. можна по праву вважати не тільки першим українським виданням у цьому напрямку, а й виданням з сучасним науковим підходом, поглядом на проблематику на новому рівні.

Видання цікаво тим, що позиціонує не тільки характеристики стилів та напрямків, а й надає аналіз політичних подій, що супроводжували виникнення певної стилістики. Також висвітлений причинно-наслідковий зв'язок формування стилю в інтер'єрі із стилістикою «великої» архітектури, та предметного дизайну. Відмічено, які стилі інтер'єру виникли як похідні із загальних стильових тенденцій епохи, які мають регіональне походження, або, навіть, виникли внаслідок творчості і під впливом талановитого автора – архітектора чи мебляра.

Книга має вісім Розділів, що систематизовані по історичних періодах, причому дослідження охоплені практично весь період існування людства: з III тис. до н.е. – до нашого часу. Розглянуті, також особливості стилів інтер'єру різних країн (найхарактерніші за стилістикою) та специфіка стильових напрямків одного стилю, якщо він існував у декількох країнах одночасно або з невеликим проміжком часу. Так хронологічно висвітлено історію виникнення, основні характеристики та особливості майже 60 найвідоміших та найуживаніших стилів інтер'єру (рис. 2).

Авторка пропонує класифікацію стилів відповідно до хронології їхнього виникнення й застосування, а також окремих груп стилів, які об'єднуються за певними рисами та властивостями. Також запропоновані авторські принципи розвитку та зміни стилів інтер'єру: поступовості розвитку, маятника і спіралі (рис 3).

Цей аналіз проілюстрований зрозумілими наочними схемами та моделями, підтвердженими прикладами і датами (рис. 4).

Книга «Стилі інтер'єру» написана в якості підручника, який може бути допомогою лектору та студентам, а також може бути використаний і для самостійного навчання. Наприкінці кожного розділу наведені тестові запитання, відповідаючи на які можна перевірити та закріпити знання. Також цикл запитань акцентує увагу на основних ключових моментах розділу, наводять тези, на які належить звернути основну увагу. Це допоможе сконцентруватись на основному та перевірити свої знання під час підготовки до екзаменів чи заліків.

Зміст

Передмова.....	4	модернізм, радянський мінімалізм, мінімалізм сучасності).....	164
Розділ I. Загальна класифікація стилів інтер'єру та принципи їхнього розвитку.....	7	<i>Тестові запитання і завдання до розділу V..</i>	174
Визначення поняття «архітектурний стиль»	8	Розділ VI. Стили другої половини XX – початку XXI ст.	177
Принцип поетапності розвитку	14	6.1. Бруталізм	178
Принцип маятника	14	6.2. Постмодернізм	182
Принцип спіралі	16	6.3. Поп-арт	188
<i>Тестові запитання до розділу I</i>	19	6.4. Оп-арт	193
Розділ II. Історичні стилі інтер'єру (III тис. до н. е. – перша третина XIX ст.)	21	6.5. Хай-тек	202
2.1. Єгипетський.....	22	6.6. Біостиль (біотек, біоморфізм, біодизайн)	209
2.2. Античний	27	6.7. Органічний	219
2.3. Візантійський	35	6.8. Екологічний інтер'єр (екостиль, псевдоекостиль).....	225
2.4. Романський	38	6.9. Кантрі	238
2.5. Готичний	43	6.10. Шале	243
2.6. Ренесанс	50	6.11. Прованс	246
2.7. Ман'єризм	54	6.12. Шеббі-шик	250
2.8. Бароко.....	56	6.13. Романтичний.....	253
2.9. Рококо	61	6.14. Вінтаж.....	256
2.10. Класицизм	66	6.15. Лофт.....	258
2.11. Ампір	70	6.16. Грандж	262
2.12. Відермаєр.....	76	6.17. Вабі-сабі.....	264
<i>Тестові запитання до розділу II</i>	81	6.18. Контемпорарі	267
Розділ III. Стили Британії XVIII – початку XX ст.	83	6.19. Лакшері.....	269
3.1. Стиль королеви Анни	84	6.20. Деконструктивізм	271
3.2. Георгіанський стиль	86	6.21. Кітч.....	278
3.3. Регентство	89	6.22. Ф'южн.....	287
3.4. Вікторіанський.....	91	6.23. Техно.....	289
3.5. Едвардіанський	95	6.24. Стімпанк.....	292
3.6. Колоніальний	99	6.25. Тематичний.....	295
<i>Тестові запитання до розділу III</i>	102	<i>Тестові запитання до розділу VI.</i>	300
Розділ IV. Еклектика та історизми XIX ст.....	103	Розділ VII. Етностилі.....	303
4.1. Неовізантійський, псевдоросійський, неоруський	107	7.1. Регіональні групи стилів.....	306
4.2. Псевдоготика, неоготика.....	111	7.1.1. Скандинавський	306
4.3. Необароко, неорококо, боз-ар та інші неостилі XIX ст.	113	7.1.2. Середземноморський	308
<i>Тестові запитання до розділу IV.....</i>	118	7.1.3. Африканський.....	311
Розділ V. Стили першої половини XX ст.....	119	7.2. Стили країн	314
5.1. Модерн	120	7.2.1. Український.....	314
Український архітектурний модерн.....	128	Прояви української етнічної самобутності в інших стилях	318
5.2. Модернізм (де-стиль, раціоналізм, конструктивізм, функціоналізм, баухаус).....	131	Сталінський ампір (радянський монументальний класицизм).....	319
5.3. Ар-деко	146	Радянський мінімалізм.....	321
5.4. Радянський монументальний класицизм (сталінський ампір).....	154	Професійний свідомий кітч	324
5.5. Мінімалізм (західноєвропейський		7.2.2. Китайський	326
		7.2.3. Японський	328
		7.2.4. Марокканський	330
		<i>Тестові запитання до розділу VII.</i>	333
		Розділ VIII. Інтер'єр новітніх технологій	335
		Висновок	343
		Додатки.....	344

Рис. 2. Зміст книги «Стили інтер'єру»

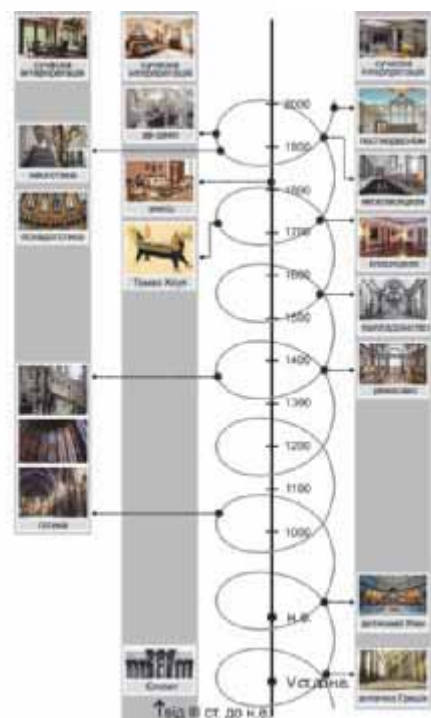
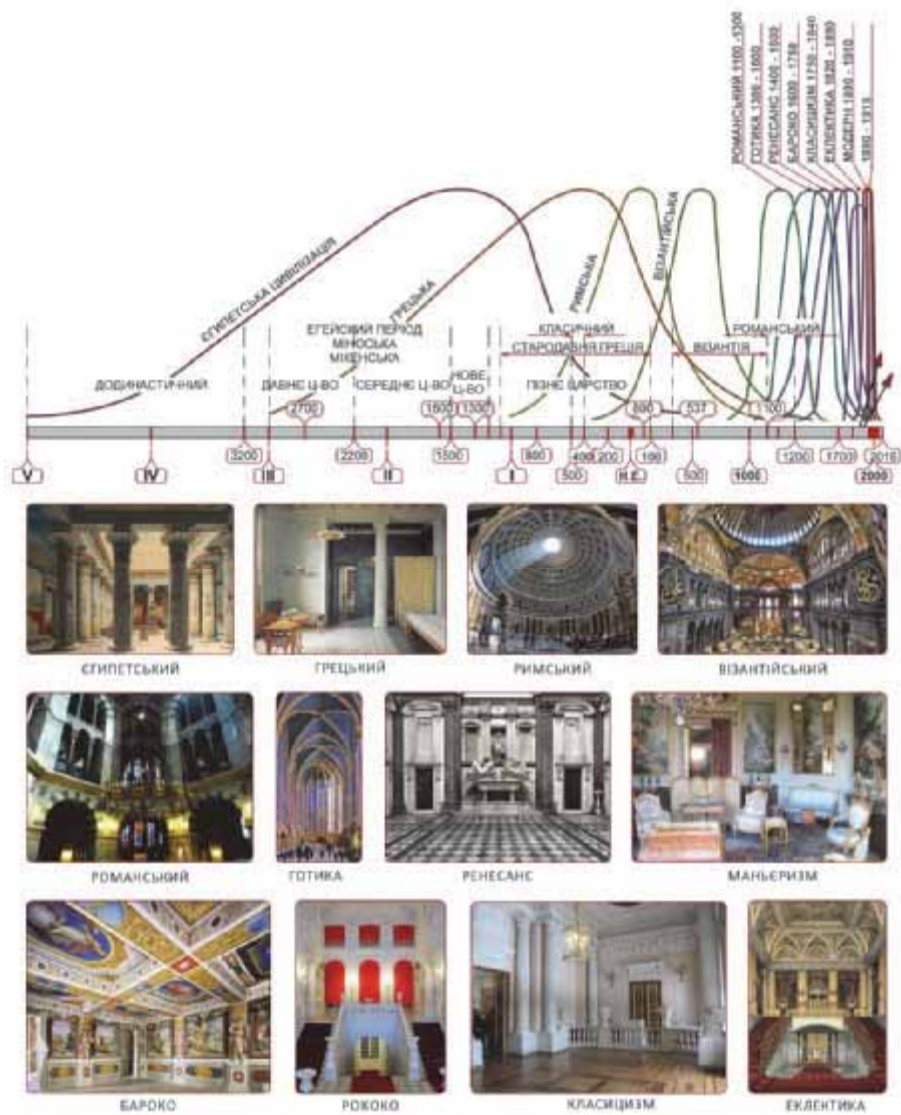

Рис 3. Сторінки із книги Зиміної С.Б. «Стилі інтер'єру», що ілюструють авторські принципи розвитку та зміни стилів інтер'єру

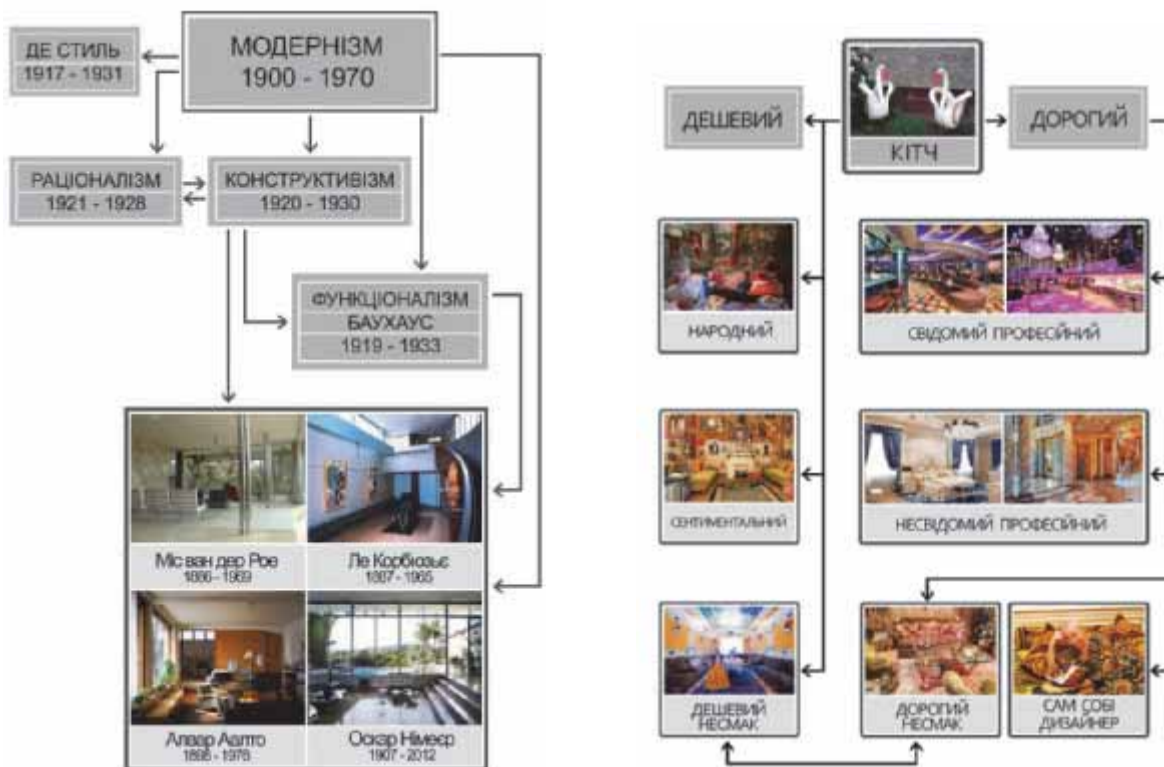

Рис. 4. Сторінки з книги «Стилі інтер'єру» з класифікацією періоду модернізму і стилю кітч.

Книга є універсальним посібником із стилістики для архітекторів та дизайнерів, які займаються практичним проектуванням сучасних інтер'єрів. Тому, що окрім історії формування, ілюстрацій, які показують специфічні інтер'єрні вирішення певних періодів, у кінці кожного опису стилю розміщені також і приклади сучасних інтер'єрів у певній стилістиці. Мають велику цінність конкретні рекомендації що до підходів до проектування інтер'єрів у цьому стилі. А грамотний спеціаліст вже зробить висновок, чи копіювати історичний або національний стиль повністю, начебто переміщуючись у епоху, або ж грамотно цитувати, перефразувати, «гратися» у певну стилістику, створюючи сучасний інтер'єр так, щоб відчувався «дух епохи».

У кожному конкретному випадку проектної роботи автор буде приймати своє авторське рішення, спираючись та корегуючи обрані варіанти, виходячи із історичних особливостей, специфіки даного інтер'єру та теоретичних рекомендацій та обґрунтувань, що можна знайти у даному виданні.

Особливо цінним здобутком автора є спроба ідентифікувати, систематизувати та описати сучасні стилі інтер'єру, такі як: постмодернізм, хай-тек, лофт, інтер'єри сучасних технологій, біостилі та ін. Зазвичай вважається, що сучасники не можуть дати оцінку, назву та класифікувати стилі та напрямки, в яких вони живуть. Повинно минути близько 100 років, змінитись 3-4 покоління

– і, тільки тоді, людина може досягнути, оцінити та назвати стилем якусь творче явище. Але ці назви вже склались, вони, що називається «на слуху», більшість архітекторів, дизайнерів та й замовників легко оперують такими назвами як «мінімалізм», «лофт», «класика», «техно» та похідними від будь-яких країн – «японський» стиль, «скандинавський» і тому подібне.

Тому грамотна оцінка, опис, проілюстрований прикладами професійно зроблених інтер'єрів у певній стилістиці сьогодення, наголос на самих характерних деталях того чи іншого стилю є дуже корисним для архітекторів і дизайнерів, що проектують та для студентів, що тільки досягають основи практики та теорії.

Багато тематичних кольорових ілюстрацій допомагають розумінню теми та показують основні прийоми, що характерні для певних стилів. Майже для кожного стилю наведені найхарактерніші приклади архітектурних споруд у відповідній стилістиці, наданий опис їх особливостей що до стилю. Показано, як співвідноситься стилістика екстер'єру та інтер'єру. Далі надається повний опис стилю, його характерні особливості, історія виникнення, розвиток та співіснування з іншими стилями та напрямками, якщо вони існували на одному історичному проміжку.

Довідка про автора:

Зиміна Світлана Борисівна, доцент, кандидат архітектури,
професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування
Київського національного університету будівництва і архітектури.
На кафедрі працює з 1979 року. Лектор з дисциплін: «Історія зарубіжної
архітектури», «Композиція», «Основи інтер'єру», «Основи та теорія
інтер'єру».

Співавтор монографії «Архітектура України»(2003р.), навчального посібника
«Композиція» (2008, 2012, 2013 рр. видання та перевидання), автор підручника
«Історія зарубіжної архітектури» а також, понад 45 наукових публікацій.
Сфера наукових інтересів – типологія громадських будівель, стилістичні
особливості інтер'єру, методологія викладання архітектурної композиції.

За довідкою для придбання книги «Стилі інтер'єру» звертатись за
телефонами:

+38 050 7593534

+38 0681680071

Annotation. The article provides an analysis and description of the «Interior Styles» textbook by Svitlana Zumina, 2018 edition. This is the first Ukrainian publication in this field with a modern scientific approach, taking a new level of perspective.

The book is a great guide to interior architecture and can be useful not only in the student environment, but also for anyone who designs in the field, or just interested in architecture, design, world culture, history and cultural studies.

The publication is interesting in that it positions not only the characteristics of styles and trends, but also provides an analysis of the political events that accompanied the emergence of certain stylistics. It also highlights the cause-and-effect relationship of style design in the interior with the style of "grand" architecture and the subject design. It is noted which interior styles emerged as being derived from the general style trends of the era, which are of regional origin, or, even, arose from creativity and under the influence of a talented author – an architect or furniture designer.

The book «Interior Styles» is a textbook that can be used by lecturers and students, and can also be used for self-study. At the end of each section, there are test questions that can be tested and retained.

Keywords. Chronology, classification, interior styles, style trends.